

ΕΙΛΗΞΕΙΣ

— Έτος συμπληροῦται ἀπὸ τῆς ψηφίσσεως τοῦ περὶ ἰδρύσεως τοῦ Βυζαντιτικοῦ καὶ Χριστιανικοῦ Μουσείου νόμου, οὗ πρόσταγμα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ πρίγκιπος Νικολάου ἢ Ἐφορευτικῆ ἐπιτροπεία, περὶ ἧς εἶπομεν τὰ ἄνω ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. ΙΒ' σ. 124. Καὶ τῆς μὲν Ἐφορευτικῆς ταύτης ἐπιτροπείας αἱ ἐργασίαι ἤρχισαν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1915, αἱ δὲ τῆς ὀργανώσεως τοῦ Μουσείου πολλῶ βραδύτερον ἕνεκα τῆς πρώτης καὶ μεγάλης εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς παρουσιαθεῖσης ἐνκομιγῆς πρὸς εὐρασίαν καταλλήλου χώρου χάριν προσωρινῆς τοῦλάχιστον στεγασσεως αὐτοῦ. Ἄλλ' οὐχ ἤτιον τῆς Ἐφορευτικῆς ἐπιτροπείας καὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Μουσείου αἱ ἐργασίαι προεχώρησαν συντόμως, καὶ ἱκανῶς εὐχάριστα ἀποτελέσματα πρόκειται ἴδῃ.

Εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων αὐτῆς συνεδριῶν ἢ Ἐφορευτικῆ ἐπιτροπεία ἐθεώρησεν ἐπιταγὸν νὰ προσῆι εἰς διάφορα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν μνημείων βυζαντιακῆς τε καὶ βυζαντινίζουσης τέχνης, οὐχὶ μόνον τῶν κινητῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν μεγάλων ἀκινήτων μνημείων. Καὶ δὴ ὑπεδείκνυε, καὶ γενικῶς καὶ ὁσαύτως εἰδικωτέρως παρουσιαζέτο περιπτώσεις, εἰς τὸ Ἰπουργεῖον τῆς παιδείας τὰ μέτρα, ἅτινα ἦτο ἀνάγκη νὰ ληφθῶσι, προσῆι δὲ καὶ αὐτὴ διὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Μουσείου εἰς ὅσας ἐθεώρησεν ἀναγκαστικὰς ἀνεργείας πρὸς περισυλλογὴν καὶ διδασίαν ἐγκαταλελειμμένων ἔργων τέχνης.

Μετὰ πολλὰς προσπάθειάς καταρθώθη ἡ ὑπὸ τοῦ Ἰπουργείου παραχώρησις ἐπαρκῶν χώρων ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ πρὸς ἐγκατάστασιν εὐκρεποῦς γραφείου τῆς Ἐπιτροπείας ὡς καὶ Μουσείου, οὕτω δὲ κατέστη δυνατὴ ἡ ἀναρξίς τῆς ἐν αὐτῷ περισυλλογῆς καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἡμετέροις πλουσιωτέρων προσαρτημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπεία ἐστρεψε συντόμως τὴν προσοχὴν εἰς τὴν δι' ἀγορὰς πρόσκτησιν τῶν καλλίστων παρουσιαζομένων ἔργων, οὕτω δ' ἀπέκτησε τὸ Μουσεῖον πολλὰ καὶ ἀξία λόγου μνημεῖα, ἰδίως εἰκόνας καὶ μικροτεχνήματα. Ἰδιαιτέρως δὲ προσοχὴ ἐδόθη εἰς τὴν ἐπιλογὴν ἔργων παντοίας τεχνοτροπίας καὶ ὕλης, ὥστε τὸ Μουσεῖον νὰ ποικίλῃ κατὰ μικρὸν ὅσον ἕνασι πληρεστέραν σειρὰν ποικίλων εἰδῶν βυζαντιακῶν μικροτεχνημάτων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἀπόκτησιν τεχνουργημάτων ἀξίων λόγου διὰ τὴν τέχνην, οὐ μὴν ἀλλὰ διὰ καὶ τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐπιγεγραμμένα χρονολογικὰ καὶ ἄλλα σημεῖώματα.

Πρὸς τοῦτοις δ' ἡ Ἐπιτροπεία ἠρεύνησε μετ' ἐπιστάσεως ποῦ ἰδόντατο νὰ εὐρη ἔργα βυζαντιακῆς τέχνης πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῶν ἢ περισυλλογὴν ἐν τῷ Μουσεῖῳ. Οὕτω περιουλεγγήσαν πλείστοι καὶ ἀξιόλογοι ἐν τῷ Ναυστάθμῳ ἀπὸ αἰῶν παρερριμμένοι εἰκόνας, προερχόμεναι ἐκ τῆς ἀκκλησίας τῆς πρὸ τιμῶν ἐτῶν ὑπὸ σεισμοῦ καταστραφείσης ἀκκλησίας τῆς μικρᾶς ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς Σικελίας ἑλληνικῆς παροικίας. Ἐκ τοῦ Ἰπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν παρέλαβε τὸ Μουσεῖον ἀξιολογώτατα μικροτεχνήματα βυζαντιακῆς τεχνοτροπίας, τρίπτυχα, στήλυρους ξυλογλύπτους καὶ ἄλλα, προερχόμενα ἐκ τῆς ἡπειρωτικῆς μονῆς Κάμενας, περὶ ἧς ἴδε Νέον Ἑλληνομνήμονα Τόμ. ΙΑ' σ. 44 κ. ἑ. Ἐγενετο δὲ καὶ ἡ προσῆι

κουσα ενέργεια, όπως παραληφθῶσιν ἐκ τοῦ Ἐπιτομίου τῶν οἰκονομικῶν καιμῶν χριστιανικά, φυλασσόμενα ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ τοῦ Κράτους. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπείας, γενομένην συμφώνως πρὸς τὸν νόμον, προσῆλθον οἱ Διευθυνταὶ τοῦ Μουσείου εἰς τὴν περιουλογὴν τῶν ἐν Ἀθήναις ἀποκαίμενων ἔργων βυζαντιτικῆς τέχνης. Καὶ πρῶτον μὲν μετακομίσθησαν καὶ κατατέθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον τὰ κάλλιστα τῶν ἐν τῇ παλαιᾷ συλλογῇ τοῦ θησαυροφυλακίου βυζαντιτικῶν γλυπτῶν. Ἐπειτα δ' ἔγινε περιουλογὴ γλυπτῶν ἐξ ἀπάντων τῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἐπὶ ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν χώρων, ἀπὸ τοῦ Ὄρολογίου τοῦ Κυρρῆστου, ἀπὸ τῆς Πλατείας Ἀγορᾶς καὶ τῆς Στοᾶς Ἀττάλου, εἶτα δὲ καὶ ἀπὸ μνημῶν καὶ ἐκκλησιῶν ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐπὶ ἀπὸ τῆς μονῆς Πατρᾶκη καὶ τοῦ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν Μετοχίου τοῦ Πανηγίου τάφου. Πολλὰ δὲ γλυπτὰ καὶ ἄλλα μικροτεχνήματα, ὧν τινεσὶ πολυτιμότητα, παρέδωκεν ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ἐθνικοῦ ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου. Οὕτω συνηχθῆναι εἰς τὸ βυζαντιτικὸν Μουσεῖον πλοῦσιον καὶ κολύτιμον ὕλικόν πρὸς μελέτην τῆς βυζαντιτικῆς γλυπτικῆς, μάλιστα δὲ τῆς καθόλου βυζαντιτικῆς διακοσμητικῆς καὶ πρὸς ἐναρξιν τῆς μουσειακῆς ἐγκαταστάσεως. Μελετᾶται δὲ ἤδη καὶ σχεδιάζεται ὁ τρόπος τῆς ἀρμοδιωτέρας ἐν τῷ Μουσείῳ ἀνιδρύσεως τῶν συγκεντρωθέντων γλυπτῶν.

Τέλος ἡ Ἐπιτροπεία συνεσχέθη καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς καταλληλοτέρας ἐπισκευῆς καὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἀφηκρμένων εἰκόνων ὡς καὶ περὶ τῶν κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τοῦ Μουσείου. Ἐλαθε δὲ τὴν ἀπόφασιν, ὡς προσῆλθον εἰς τὴν σύνταξιν σχεδίου, ὅπερ καὶ χρησιμεύσῃ ὡς νομοσχέδιον προστασίας τῶν βυζαντιτικῶν μνημείων καὶ τεχνοσημείων, ἀναλόγου ἐκείνης τῆς τυγχάνουσι τὰρχαία θυνάμει τοῦ περὶ ἀρχαιοτήτων νόμου.

Τῶν ἀξιολογωτέρων εἰς τὸ Μουσεῖον δωρημάτων εἶνε ἡ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονοῦ γενομένη δωρεὰ συλλογῆς ἐγγράμων πανομοιοτύπων ἀγιογραφικῶν καὶ ζωγραφικῶν ἐκ χειρογράφων τοῦ Ἁγίου Ἰεροῦ, γραφέντων τῷ 1480 ὑπὸ τοῦ κ. Αἰμιλίου Gillieron κατὰ τὴν πρώτην εἰς Ἁγιον Ἰερον ἀποστολὴν τοῦ κ. Δάμπρου μετὰ τῶν περὶ αὐτόν.

— Διὰ κοινῆς ἐνεργείας καὶ δαπάνης τοῦ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου καὶ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ τμήματος τοῦ Ἐπιτομίου τῆς παιδείας ἤρχισε καταρτισμένη συλλογὴ παπύρων ἐν Ἀθήναις. Ὡς ἀπαρχὴ τοῦ ἔργου ἠγοράσθησαν ἴδη τρεῖς ἐπι παπύρου ἐπιστολαί, ὧν αἱ μὲν δύο κατατέθησαν ἐν τῷ ἱστορικῷ φροντιστηρίῳ τοῦ Πανεπιστημίου τῷ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκδότου τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονοῦ, ἡ δὲ τρίτη ἐκτεθῆσεται ἐν τῷ Κεντρικῷ μουσεῖῳ.

— Τῇ 14 Δεκεμβρίου ἀπέθανε μετὰ μακρὰν νόσον ὁ Ἀλέξιος Κολυβάς. Ὁ μεταστάς εἶχε σπουδάσει τὴν φιλολογοῖαν ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ, ἐκρημάτισε δ' ἐπὶ μακρὰ ἔτη γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Ζακπαιῖου κληροδοτήματος καὶ ἄλλας δὲ δημοσίας ὑπηρεσίας ἐξέτελεσεν, ὑπάρξας γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ἐπιτομίου τῆς παιδείας καὶ κατὰ περιόδους βασιλικὸς ἐπίτροπος παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ. Ὁ Κολυβάς ἔστρεφεν ἰδίαν ἀγάπην πρὸς τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας διὸ κατήρτισεν ἀξιόλογον βιβλιοθήκην, περιέχουσαν καὶ τοὺς κώδικας, ὧν κατὰ λόγον δημοσιεύσασθαι ἀπὸ τινος διὰ τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονοῦ, καὶ εἰσάγειται συλλογὴν ἀγιογραφικῶν, περιλαμβανούσαν καὶ πολλὰ ἔργα τῶν περιφανῶν ζωγράφων τῆς Ζακύνθου Κωντοῦνη, Κουτούζη καὶ Μόσχων.

— Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βουκουρεστίου διαβρίσθη καθηγητὴς τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἀρχαιολογίας ὁ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ ἀπὸ μακροῦ διαμένων ὡς διαρρηθεὺς τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἀγγλικῆς ἐν τῷ βωμανικῷ Ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν κ. Δημοσθένης Ροῦσσος, λόγιος γνωστὸς ἐκ διαφόρων αὐτοῦ μονογραφιδῶν.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἀπερῆσεν εἰς τὸν ἐκδότην τοῦ Νέου Ἑλληνομονήμιονος τὸ ἐπόμενον ἔγγραφον

ἀρ. 73190

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 31 Νοεμβρίου 1915.

Πρὸς τὸν κ. Σπυρίδωνα Λάμπρον

Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου

Ἐν τῇ τοποθεσίᾳ Σκαρταμυγᾶ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Ἐλευσίδος πρόκειται νὰ ἰδρυθῇ ὁ Νέος Ναύσταθμος τοῦ ἡμετέρου Ναυτικοῦ, τοῦ ὁποῦ συμπληροῦται ἤδη ἡ μελέτη ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς ἀποστολῆς.

Ὁ νέος οὗτος Ναύσταθμος πρὸς τὸ παρὸν ὀνομάζεται *Ναύσταθμος Σκαρταμυγᾶ*.

Φρονοῦμεν ὅμως, ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἂν εἰς τὸν Νάυσταθμον τοῦτον εἰδίδετο τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς τοποθεσίας ἐπὶ τῆς ὁποίας πρόκειται νὰ ἰδρυθῇ.

Παρακαλοῦμεν ἐπομένως ὑμᾶς, ὅπως ἀναρροτηθῆτε νὰ γνωρίσητε ἡμῖν εἰάν ὑπάρχῃ τισοῦτὸ τι ἀρχαῖον ὄνομα καὶ ποῖον, ὅπως μαριμνήσωμεν περὶ τῆς ἀπὸ τοῦδε ὀνομασίας τοῦ Νέου Ναυστάθμου, διότι βραδύτερον ἤθελεν εἶσθαι δυσχερεστερὰ ἢ μεταβολὴ τοῦ ὀνόματος.

Συνημμένως ἀποστέλλομεν Ὑμῖν καὶ σχεδιάγραμμα ἐπὶ τοῦ ὁποῦ εἰσφαίνεται ἡ θέσις τοῦ Νέου Ναυστάθμου.

Ὁ Ὑπουργός

Π. Κουντουριώτης

Εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀπηντήσαμεν ὡς ἑξῆς

Ἐξ Ἀθηνῶν, 3 Δεκεμβρίου 1916.

Κόριε Ὑπουργέ

Εἰς τὸ ἀπὸ 31 Νοεμβρίου λήγοντος ἔτους ὑπ' ἀρ. 73190 Ὑμέτερον ἔγγραφον λαμβάνω τὴν τιμὴν νάπαντήσω ὡς ἑξῆς.

Ὡς ἐκ τε τοῦ συνημμένου χάρτου, ὃν ἐπιστρέφω, καὶ ἄλλοθεν δ' ἐκφαίνεται, ἐπ' αὐτῆς ταύτης τῆς θέσεως, ἐν ἣ μέλλει νὰ ἰδρυθῇ ὁ Νέος Ναύσταθμος, οὐδὲν σώζεται ἀρχαῖον ὄνομα. Τοῦτο δὲ γίνεται σαφές καὶ ἐκ τῆς εἰδικωτάτης περὶ τῶν κόλπων Σαλαμίνος καὶ Ἐλευσίδος τοπογραφικῆς μονογραφίας τοῦ Γεράρδου *Lolling* (*Die Meerenge von Salamis ἐν τοῖς Historische und Philologische Aufsätze Ernst Curtius zu seinem siebenzigsten Geburtstag gewidmet. Ἐν Βερολίνῳ, 1884*) καὶ τοῦ εἰς αὐτὴν συνημμένου χάρτου. Οὐδὲ νεώτερόν τι δὲ ὄνομα ἔχομεν ἐν τῷ σημαίῳ τοῦτο διασωζόν ἀρχαῖαν τοπωνυμίαν, ὡς ἄλλως συμβαίνει κατὰ τὰ παρατηρηθέντα ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Σαλαμίνος καὶ περὶ αὐτῶν, ὅπου ἄλλως οὐκ ὀλίγα σώζονται ὀνόματα, εἴτε ἀδιαφθέρως ἀρχαῖα εἴτε ἠλλωσιμένα (Λέρος, Ἀρπεδόνη, Ταλαντονησι=Ἀτκλάντη, Κυράδες=Χοιράδες, Λυφοκουτάλα=Ψυττάλεια).

Ἄλλὰ κυρίως εἰπεῖν δὲν βλέπω τὸν λόγον τῆς μεταβολῆς τοῦ νῦν ὀνομαζομένου

δνόματος. Πράγματι ἡ τοπωνυμία Σκαρραμαγγᾶ δὲν ἀναφέρεται εἰς οἰονδήποτε νεώτερον ἰδιοκτητήν τῶν καθ' ἡμᾶς ἡμερῶν, ἀλλ' εἶνε κατὰ τὴν γνώμην μου λειψανόν τῶν βυζαντινῶν χρόνων, καθ' οὓς ἤδη ἀπικνεῖ τὸ οἰκογενετικόν ὄνομα Σκαρραμαγγᾶ, προερχόμενον ἐκ τῆς λέξεως σκαραμάγγειον, δηλοῦσης ὄρισμένου τι ἔνδυμα, ἀνάλογον τοῦ παρὰ Τούρκους κερπιανίου. Ἀνάλογοι βυζαντινῶν τοπωνυμίαι ἐν Ἀττικῇ, ἐξ οἰκογενετικῶν ὀνομάτων προερχόμεναι, εἶνε, ὡς ἀπέδειξε κατὰ διαφόρους περιστάσεις, τὰ Λαπαδοθήνη, Περιουσίη, Τρικλιήνη, Ρέντη, Βραυᾶ, Χαλκωματιᾶ, Βραχάμη, ἰσως τὸ Λογοθέτη, καὶ ἄλλαι.

Καὶ αὕτη μὲν ἡ ἐμὴ γνώμη. Ἄν δὲ παρὰ πάντα ταῦτα τὸ Σ. Ὑπουργεῖον προτιμᾷ ἐπικρατεῖται τὴν ἐκλογὴν ἀρχαίας ἑλληνικῆς ὀνομασίας, ἕνεκα τῆς μὴ διασώσεως τοιαύτης ἐν αὐτῇ τῇ περιοχῇ τῶν οἰκοδομῶν τοῦ Νέου Ναυστάθμου, οἷα ὀρίζεται ἐν τῷ ἑπ' ἑστ' ὄφιν μου ταθέντι σχεδιαγράμματι, ἀνάγκη νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν ζώνην τὴν καθ' ἑαυτὴν καταλαμβανομένην δι' ἀπαλλοτριώσεων ὑπὸ τοῦ Νέου Ναυστάθμου καὶ ἐκλεῖψωμεν ἐκ δύο ὀνομάτων, ὧν τὸ μὲν ἕτερον αὐτόχρονον ἀρχαῖον, τὸ Ἀμφιάλη, τὸ δ' ἕτερον ἀρχαιοφανές, τὸ τῆς νηϊδὸς Ἀραεδόνη, τούτων δὲ προκρίνω τὸ ὄνομα Ἀμφιάλη.

Καὶ δὴ Ἀμφιάλη ἐκαλεῖτο ἀκρωτήριον τοῦ Αἰγάλεω προεξέχον εἰς τὸν κόλπον τῆς Σαλαμίνος, οὗ ἡ πρότερον ἀμφισθητουμένη θέσις καθωρίσθη ἀκριβῶς ὑπὸ τοῦ *Lolling* ἐξ τοῦ ἐξῆς χωρίου τοῦ *Στράβωνος* (θ' 395), πλεύσαντος διὰ τοῦ κόλπου ἐκ θυσιῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ λέγοντος· Εἶτα τὸ *Θριάσιον πεδῖον καὶ ὀμαίνυμος αἰγιαλὸς καὶ δῆμος· εἶθ' ἡ ἄκρα ἢ Ἀμφιάλη καὶ τὸ ὑπερκείμενον λατόμιον*. Κατὰ ταῦτα Ἀμφιάλη εἶνε ἀσφαλῶς ἡ ἀμέσως μετὰ τὸ Πέρασμα πρὸς θυσιᾶς ἄκρα ἢ πλησίον τὸ καὶ νῦν ὄρατόν λατομεῖον, ἐξ οὗ ἤδη οἱ ἀρχαῖοι ἐξώρυσσον λίθους.

Τὸ ὄνομα Ἀμφιάλη, δηλοῦν ἄκραν ὑπὸ δύο θαλασσῶν περιβρεχομένην, οἷα ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος μεταξύ τῶν κόλπων Ἐλευσίνος καὶ Σαλαμίνος, δὲν θὰ ἦτο ἀπρόσφορον πρὸς δήλωσιν τοῦ Νέου Ναυστάθμου, ἀτε ἀναφερόμενον εἰς σημεῖον κείμενον μὲν ἐντὸς τῆς ἐλης χάριν αὐτοῦ προελαμβανομένης περιοχῆς, μὴ ἀπέχον δὲ πολὺ αὐτοῦ τοῦ Σκαρραμαγγᾶ, ὅπου ἰερωθήσονται τὰ πρῶτα νέκ κείρια. Διὸ καὶ εἰς τῶν γεωγραφησάντων τὰ κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, ὁ *Bursian* (*Geographie von Griechenland*. Ἐν Λειψίᾳ. 1862) δὲν ὠκνησεν αὐτόχρονον νὰ ταῦτιση τὴν ἀρχαίαν Ἀμφιάλην πρὸς τὸ Σκαρραμαγγᾶ, γράψας δις (τόμ. Α' σ. 271 καὶ σ. 365) Ἀμφιάλη τανῶν Σκαρραμαγγᾶ. Εἶνε δὲ ἄλλως τὸ ὄνομα οὐ μόνον ὠρατόν, ἀλλὰ καὶ εὐφώνον καὶ εὐπρόφερτον, ὡςτε ἡ ἀποδοχὴ αὐτοῦ καὶ διάδοσις εἰς οὐδεμίαν θὰ προσκρούσῃ δυσκολίαν.

Ἐπιειθέστατος

Σκυρ. Π. Λάμπρος.

— Διὰ νέας σπουδαιότητος προσφορᾶς ἐγγράφων ἐπλουτίσθη κατ' αὐτὰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας. Ἐκπὸν ἐξήκοντα ἱστορικὰ ἐγγραφα ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸ ἐξ Ἄργους ὁ κ. Δ. Βαρδουνηώτης. Εἶνε δὲ αὕτη ἡ διὰ τῆς ἐν Νευκλίῳ νομαρχίᾳ ἐσθόμη ἀποστολὴ, ἀναδιδάξουσα τὰ μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτοῦ δωρηθέντα ἐγγραφα εἰς 10.625, προερχόμενα πάντα ἐκ τοῦ Ἀρχείου τῆς Ἱστορικῆς ἐξ Ἄργους οἰκογενεῖας Παρρούκα. Μεταξὺ τῶν τελευταίως ἀποσταλέντων ὑπάρχουσι αὐτόγραφος ἐπιστολὴ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ (1819), ἄλλαι Κικιμήλ-μπή τῆς Κορίνθου, τοῦ διοικητοῦ τοῦ Μορέως Σαρραϊτ-

πρῶτῃ, ἔγγραφα τῆς Γερουσίας τῆς Πελοποννήσου, τοῦ Θ. Κολοκοτρῶνῃ, πολιτικῆ καὶ ἐπιστολαὶ δ. Ὑψηλάντου καὶ Ἀλ. Μυρφοκορδάτου, τὸ ἐθνικὸν Δασμολόγιον τοῦ 1828, ἐκθέσεις τῶν τριῶν ναυάρχων τοῦ Νεοελληνικοῦ καὶ τοῦ στρατάρχου Μαιζώνας, ὁ πρῶτος ὄργανισμός τῶν ἑλληνικῶν ταχυδρομείων (1829), πρακτικὰ τῆς Συνλεύσεως Προνοίας (1828), ἔγγραφα τῆς τουρκικῆς διοικήσεως ἐν Τριπολιτῆ τῷ 1816.

— Ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς ἑταιρείας ἐδημοσιεύθη ἡ ἐξῆς προκήρυξις

Ἡ ἐν Ἀθήναις Γλωσσικὴ ἑταιρεία προκηρύσσει ἐκ νέου γλωσσικὸν διαγωνισμὸν ἐφ' οἷς ὄροις καὶ τοῖς μέτροις τοῦδε. Τὰ διαγωνίσματα ἔσονται δεκτὰ μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1916, ἡ δὲ κρίσις αὐτῶν δημοσιευθήσεται κατὰ δέκα μέρη τῶν αὐτῶν ἔτους.

Ἰδιαιτέρως ἐπιθυμεῖ ἡ ἡμετέρα ἑταιρεία νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἐρευνητῶν ἐπὶ τὴν συλλογὴν καὶ τὴν ὁσον ἔνεστι πιστὴν καὶ ἀκριβῆ γραφὴν τῶν τοπωνυμῶν (τῶν κατατοπίων, ὡς λέγονται πολλαχοῦ), διότι ταῦτα κλῆν τῆς γλωσσικῆς ἀξίως ἔχουσι καὶ ἄλλην, ἱστορικὴν, ἐθνολογικὴν κλπ., ὡς καὶ εἰς τὴν συλλογὴν λέξεων ἰδιαιτέρως εἰς ἐπαγγέλματα καὶ τέχνας.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες περισσοτέρως πληροφορίας ἀποτιθέτωσαν πρὸς τὸν γραμματέα τῆς ἑταιρείας κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι (Σκουφᾶ 10^α) ἢ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης (Σινναίᾳ Ἀκροπόλει), ἐνα λάβοιαι τὸ ἀναγκαῖον διάγραμμα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 16 Δεκεμβρίου 1915.

Ὁ Πρόεδρος
Στ. Ν. Δραγούμης

Ὁ Γραμματεὺς
Γ. Γ. Χατζιδάκις

— Ὑπὸ τῆς Πρυτανείας τῶν Πανεπιστημίων ἐδημοσιεύθη ἡ ἐξῆς προκήρυξις

Ἡ Πρυτανεία τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ τοῦ Κρατιστορικῶν Πανεπιστημίου

Γνωστοποιεῖ, ὅτι

Ἡ τοῦ Κοντείου φιλολογικῶν διαγωνισμῶν ἐπιτροπεία, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Γεωργίου Ν. Χατζιδάκι, Βίμου Μανάρδου καὶ Θεοφάνους Α. Κηκριδῆ, συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμὸν τοῦ διαγωνισμοῦ προκηρύττει διαγωνισμὸν εἰς συγγραφὴν τριῶν δοκίμων φιλολογικῶν διατριβῶν, πραγματευομένων ἐκάστης ἐν τῶν ἐξῆς θεμάτων

α.) Περὶ τὴν τῶν δημοτικῶν στοιχείων τῆς καθ' ἡμᾶς γλώσσης, μάλιστα τῶν ἐν τοῖς ποιήμασι καὶ τοῖς ᾄσμασι φερομένων, πρὸς Ὀμηρικὰ (ἢ περὶ τὴν ἀκριβῆ δὲν πρέπει νὰ περιορισθῆ μόνον εἰς τὰς λέξεις καθ' ἑαυτὰς ἢ καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν, ἀλλὰ νὰ ἐπεκταθῆ καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ὅλου λόγου, εἰς τὰς φράσεις, τὰς μεταφορὰς, τὰς κρομοιώσεις, τοὺς τρόπους καὶ τὰ σχήματα, τὰς εἰκόνας καὶ εἰ τι ἄλλο).

β.) Ἐξέτασιν τῶν περ' Εὐσταθίου, ἐν ταῖς Περικλοῦσι, μεμαρτυρημένων στοιχείων τῆς τότε συγχρόνου λαλουμένης γλώσσης ἐν σχέσει πρὸς τὰ προγενέστερα καὶ τὰ μεταγενέστερα.

γ.) Ἐξέτασιν τῆς περὶ Θεοφάνου ἐπιμνηστικῆς συντάξεως, ἱστορικῶς ἐξετα-

ζομένης ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν προγενεστέραν καὶ τὴν μεταγενεστέραν τοῦ θεωρήσαντος σύνταξιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

Οἱ βουλούμενοι νὰ μετασχῶσι τοῦ διαγωνισμοῦ δεύουσι νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς ἤδη ὑπὸ ἡμετέρων καὶ ξένων τυχόν γεγενημένας σχετικὰς περὶ τοῦ θέματος ἐργασίας, μνημονεύοντες τούτων, καὶ νὰ πραγματευθῶσι τὸ θέμα οὐ μόνον μετὰ πίστεως ἐπιμελείας καὶ ἀκριβείας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τινα προσήκουσαν μέθοδον.

Γλώσσαν θὰ μεταχειρισθῶσιν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν ἢ τὴν νέαν γραφομένην (καθαρεύουσαν).

Τὰ χειρόγραφα, εὐανάγνωστα, ἄνευ διαγραφῶν ἢ διορθώσεων καὶ προσθέτων σημειώσεων, ἐπὶ ἡμικλάστου, φέροντα ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ῥητὸν τι καὶ φάκελον, ἐγκλειστέον ἔχοντα τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως καὶ ἐσφραγισμένον, μετὰ τὸ αὐτὸ ῥητὸν ἐπιγεγραμμένον καὶ εἰς τὸ χειρόγραφον προσηρητημένον, δεῖον ν' ἀποσταλῶσι πρὸς τὴν Πρυτανείαν τῶν Πανεπιστημίων τὸ βραδύταρον μέχρι τῆς 22 Ἀπριλίου 1917.

Τῇ 21ῃ Μαΐου 1917 ἀναγνωσθήσεται ἡ ἐπὶ τῶν ὑποβληθησομένων διατριβῶν κρίσις τῆς Ἐπιτροπείας ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθουσῃ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἀπονεμηθήσονται τὰ βραβεῖα, χιλιοδραχμὸν ἕκαστον, ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως τῶν Πανεπιστημίων.

Αἱ βραβευθησομεναὶ διατριβαὶ θὰ ἐκτυπωθῶσιν ὑπὸ τῶν συγγραφέων, λαμβανόντων ἀντισῆκμα τῶν τῆς ἐκτύπωσης δαπανῶν τὸ ὑπόλοιπον τῶν τόκων τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κατατεθειμένων χρημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπεία πρόθυμος παρέχει πᾶσαν περαιτέρω πληροφορίαν πᾶντὶ τῷ βουλομένῳ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22ῃ Ὀκτωβρίου 1915.

Ὁ Πρότασις
I. E. Μεσολοφᾶς

— Ἐν τῷ Φιλολογικῷ Σολλόγιῳ Παρνασσῷ, συμπληρώσαντι τὸ παρελθὸν θέρος πεντηκονταετίαν, ἧς ἡ ἀμφιτερίς ἐορτασθήσεται ἀργότερον ἕνεκα τῶν περιστάσεων, θέλει γίνηαι σειρά διαλέξεων περὶ τῶν ἐκλιπόντων Ἑλλήνων λυρικῶν καὶ ἐπικῶν ποιητῶν τοῦ 18^{ου} αἰῶνος. Αἱ διαλέξεις αὗται, ἀρχόμεναι τῇ Τετάρτῃ, 20 Ἰανουαρίου, θέλουσι περατωθῆ μέχρι καὶ τῆς 30 Μαρτίου. Θὰ ὁμιλήσωσι δὲ οἱ ἑξῆς: Σπυρ. Π. Λάμπρος (Ῥήγας Φεραίος, Βηλαράς, Χρησιόπουλος), Γ. Σωτηριάδης (Κάλλος), Α. Μάττις (Σολωμός), Γ. Τσοκόπουλος (Οἱ Σοῦτοι καὶ ἡ πολιτικὴ ποίησις ἐπὶ Ὀθωνος), Πολύβιος Δημητρακόπουλος (Ζαλακώστας), Γ. Ζαβός (Δασκράτος), Π. Νιρβάνας (Βαλῆωριτης), Γ. Σενόπουλος (Οἱ Παράχοι), Χ. Ἀννίος (Βιολεϊάδης, Παπαρηγόπουλος καὶ οἱ περὶ αὐτούς), Βιλιανίτης (Μαρκοράς, Πολυλάς καὶ ἡ σχολὴ τῆς Κερκύρας) καὶ Κ. Παλαμάς (Κρυσαλλῆς καὶ Βεζυηνός).